

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
імені професора І.В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету економіки
та менеджменту

доц. Гримак О.Я.

“ 16 ” 05 20 22 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА”

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
Галузь знань _____ 07 “Управління та адміністрування” _____
Спеціальність _____ 073 “Менеджмент” _____
Освітня програма _____ Менеджмент _____
Вид дисципліни _____ вибіркова _____

Львів – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
"Основи підприємництва" для здобувачів вищої освіти

бакалавр спеціальності 073 "Менеджмент"
(назва) (освітній рівень) (код та найменування спеціальності)

за освітньою програмою "Менеджмент"

Укладач:

доцент кафедри, к.е.н. В.Л. Максим
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства,
інновацій та дорадництва в АПК імені професора І.В. Поповича

протокол № 9 від «18» 05 2022 року
(назва кафедри)

завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій
та дорадництва в АПК ім. проф. І.В. Поповича
(назва кафедри)

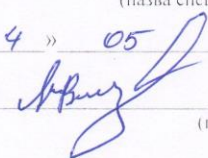

(підпис)

Музика П.М.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності 073 "Менеджмент"
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «4» 05 2022.

Голова НМКС
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету економіки та менеджменту
(назва факультету)

протокол № 2 від «25» 05 2022.

Голова НМРФ
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 6 від «26» 05 2022.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Семестр	4	4
Кількість кредитів/годин	3,0 / 90	3,0 / 90
Усього годин аудиторної роботи	48	10
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	12	4
• практичні заняття, год.	36	6
• лабораторні заняття, год.	-	-
семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	42	80
Форма контролю	Залік	Залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 53

для заочної форми здобуття освіти – 11

1. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни “Основи підприємництва” є теоретичні та методичні основи організації підприємницької діяльності в АПК України.

Метою викладання дисципліни “Основи підприємництва” є формування системи теоретичних знань з економічно ефективною організації та функціонування підприємництва на основі залучених матеріально-технічних, трудових та фінансових ресурсів.

Вивчення навчальної дисципліни “Основи підприємництва” ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: *“Основи економічної теорії”*, *“Теорія організації”*, *“Економіка підприємства”*, *“Макроекономіка”*, *“Мікроекономіка”*.

Здобуті знання з “Основи підприємництва” є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: *“Фінанси підприємства”*, *“Інвестиційний менеджмент”*, *“Управління конкурентоспроможністю підприємства”*.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни такі:

- визначення теоретичних та методичних основ організації та ефективного функціонування підприємницької діяльності;
- набуття теоретичних знань з економічної оцінки та планування матеріально-технічних, трудових та фінансових ресурсів для організації підприємницької діяльності;

- вивчення методології складання основних форм звітності в підприємстві України;
- визначення основних показників економічної та інвестиційної ефективності функціонування бізнесу.

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати:

- основні етапи організації підприємницької діяльності;
- основи документообігу та складання звітності у підприємстві;
- основи управління трудовими, матеріально-технічними та фінансовими ресурсами в підприємстві;
- методику визначення основних показників ефективності підприємницької діяльності;
- теоретичні основи маркетингу та менеджменту у підприємстві;
- основи формування фінансів та податків у підприємстві.
- основні напрями державної підтримки підприємництва в Україні.

вміти:

- генерувати підприємницькі ідеї з врахуванням наявної ресурсної бази та економічних можливостей їх реалізації.
- підготувати основні види документів для реєстрації підприємницької діяльності в Україні:
- визначати потребу в основних видах ресурсів (матеріально-технічних трудових, фінансових) для організації підприємницької діяльності;
- розраховувати та аналізувати основні економічні показники ефективності підприємницької діяльності;
- планувати податкові платежі та заповняти податкову звітність суб'єктів підприємництва.

3.1. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма здобувачів освіти				Денна форма здобувачів освіти			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	прак.	с.р.		л	прак.	с.р.
Тема 1. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці	6	2	2	2	5	1	-	4
Тема 2. Організаційно-правові форми та основні напрями підприємницької діяльності	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 3. Організація, заснування і функціонування підприємництва в Україні	8	2	4	2	9	1	2	6
Тема 4. Ринок та конкуренція у системі підприємництва	8	2	4	2	4	-	-	4
Тема 5. Ризики та їх страхування в підприємстві	6	2	2	2	4	-	-	4
Тема 6. Основи формування фінансів та система оподаткування в підприємстві	12	2	8	2	9	1	2	6
Тема 7. Основи бізнес-планування у підприємницькій діяльності	14	2	10	2	9	1	2	6
Тема 8. Коопераційні зв'язки суб'єктів підприємництва	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 9. Державна підтримка та сприяння розвитку підприємництва	6	-	2	4	4	-	-	4
<i>Інші види самостійної роботи</i>	22			22	38			38
<i>Всього годин з курсу</i>	90	12	36	42	90	4	6	80

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	<p>Тема 1. Основи розвитку підприємництва в ринковій економіці</p> <p>Історія виникнення категорії “підприємство”. Економічна основа підприємницької діяльності. Форми суспільного виробництва. Поняття підприємництва та основні ознаки. Суб'єкти підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Функції підприємництва.</p>	2	1
2	<p>Тема 3. Організація, заснування і функціонування підприємництва в Україні</p> <p>Ідея підприємницької діяльності. Загальні умови створення підприємства. Етапи створення підприємства. Реєстрація підприємницької діяльності. Зміст установчих документів (статут та установчий договір). Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.</p>	2	1
3	<p>Тема 4. Ринок та конкуренція у системі підприємництва.</p> <p>Поняття ринку та характеристика основних функцій. Інфраструктура ринку. Економічна суть і функції ціни. Види і система цін на продукцію підприємств. Принципи та методи ціноутворення. Конкуренція у системі підприємництва.</p>	2	-
4	<p>Тема 5. Ризики та їх страхування в підприємстві</p> <p>Поняття підприємницького ризику. Види та причини втрат у підприємстві. Види та характеристика основних видів ризиків у підприємстві. Методи мінімізації ризиків. Ризикова політика фірми. Страхування ризиків.</p>	2	-
5	<p>Тема 6. Основи формування фінансів та система оподаткування в підприємстві</p> <p>Основи фінансів суб'єктів підприємницької діяльності. Організація фінансової діяльності підприємства. Джерела формування фінансів підприємств. Види фінансових ресурсів у підприємстві. Економічна сутність податків. Система оподаткування підприємницької діяльності.</p>	2	1

6	Тема 7. Основи бізнес-планування у підприємницькій діяльності Поняття “Бізнес-план”. Основні функції бізнес-плану. Основні цілі розробки бізнес-плану. Підготовча стадія розробки бізнес-плану. Інформаційне забезпечення розробки бізнес-плану. Методи генерування підприємницьких ідей. Чинники впливу на зміст та структуру бізнес-плану. Характеристика основних розділів бізнес плану. Основні стандарти розробки бізнес-планів.	2	1
Усього годин		12	4

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Об’єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці. Розгляд та аналіз основних проблем та чинників розвитку підприємництва в Україні. Аналіз основних статистичних показників діяльності підприємств в Україні.	2	-
2	Тема 2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності Аналіз основних недоліків та переваг організаційно-правових форм підприємницької діяльності. Підготовка та аналіз установчих документів для реєстрації підприємницької діяльності.	2	-
3	Тема 3. Організація, заснування і функціонування підприємництва в Україні Підготовка та заповнення основних реєстраційних документів для створення юридичної та фізичної особи підприємця в Україні. Ознайомлення з основними формами спрощеної звітності суб’єктів господарювання.	4	2
4	Тема 4. Ринок та конкуренція у системі підприємництва. Дослідження місцевого ринку продовольчих товарів. Визначення частки ринку підприємства. Розрахунок фактичної та потенційної місткості ринку. Аналіз конкурентного середовища на ринку. Визначення рівня конкурентоспроможності продукції.	4	-
5	Тема 5. Ризики та їх страхування в підприємстві. Аналіз основних видів ризиків у підприємстві та доцільності їх страхування. Визначення страхових виплат та страхової суми. Оцінка ефективності страхування у підприємстві.	2	-

6	Тема 6. Основи формування фінансів та система оподаткування в підприємстві Аналіз основних фінансових ресурсів у підприємстві. Розрахунок показників ефективності управління фінансовими ресурсами. Визначення податкових платежів у підприємстві для загальної та спрощеної системи оподаткування. Заповнення податкової та фінансової звітності.	8	2
7	Тема 7. Основи бізнес-планування у підприємницькій діяльності Розрахунок та аналіз основних показників бізнес-плану. Розрахунок точки беззбитковості та планування технологічних та економічних передумов для успішного функціонування бізнесу. Представлення результатів бізнес-планування та їх обґрунтування.	10	2
8	Тема 8. Коопераційні зв'язки суб'єктів підприємництва. Розрахунок лізингових платежів. Визначення впливу лізингових платежів на показники ефективності функціонування бізнесу.	2	-
9	Тема 9. Державна підтримка та сприяння розвитку підприємництва. Аналіз основних форм державної підтримки підприємницької діяльності в Україні. Розрахунок впливу непрямой та прямої державної фінансової підтримки на ефективність підприємницької діяльності.	2	-
Усього годин		36	6

3.4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці Підприємництво в умовах недосконалого ринку: монополія та олігополія. Мотивація підприємницької діяльності та роль прибутку в системі ринкових відносин.	2	4

2	<p>Тема 2. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності</p> <p>Поняття організаційно-правової форми підприємництва. Основні види та форми підприємництва, їх класифікація та характеристика. Класифікація підприємницької діяльності за організаційно-правовими формами. Господарські товариства. Малі та великі підприємства. Критерії поділу підприємств за Господарським кодексом України. Чинники вибору оптимальної організаційно-правової форми бізнесу.</p>	2	4
3	<p>Тема 3. Організація, заснування і функціонування підприємництва в Україні.</p> <p>Основні причини припинення підприємницької діяльності. Нормативно-правова база ліквідації та санації підприємницької діяльності. Порядок та етапи ліквідації. Розподіл прибутку та майна підприємства. Управління та реструктуризація заборгованості підприємства.</p>	2	6
4	<p>Тема 4. Ринок та конкуренція у системі підприємництва.</p> <p>Основні види та характеристика конкурентних стратегій. Методика оцінки рівня конкуренції.</p>	2	4
5	<p>Тема 5. Ризики та їх страхування в підприємництві</p> <p>Методичні основи управління ризиками у підприємницькій діяльності. Суб'єкти страхових відносин. Страховий договір та його структура. Особливості страхування в аграрному бізнесі.</p>	2	4
6	<p>Тема 6. Основи формування фінансів та система оподаткування в підприємництві</p> <p>Фінансування та кредитування СПД. Міжнародні та іноземні джерела інвестування та кредитування підприємницької діяльності. Особливості оподаткування СПД в сільському господарстві. Фіксований сільськогосподарський податок.</p>	2	6
7	<p>Тема 7. Основи бізнес-планування у підприємницькій діяльності</p> <p>Особливості інвестиційної діяльності. Основні джерела інвестицій. Інвестиційна політика та стратегія підприємства. Оцінка інвестиційних ризиків.</p>	2	6
8	<p>Тема 8. Коопераційні зв'язки суб'єктів підприємництва.</p> <p>Об'єктивна необхідність коопераційних зв'язків суб'єктів підприємницької діяльності. Форми коопераційних зв'язків суб'єктів підприємництва (субпідряд, франчайзинг, лізинг, венчурне підприємництво, бізнес-інкубатор та ін.)</p>	2	4

9	Тема 9. Державна підтримка та сприяння розвитку підприємництва. Поняття та методи державного регулювання підприємництва. Правова база розвитку підприємництва. Державна політика підтримки підприємництва. Удосконалення нормативно-правової бази розвитку підприємництва.	4	4
<i>Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів</i>		22	38
Усього годин		42	80

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Натуральне господарство та його характеристика.
2. Сутність і розвиток товарного виробництва.
3. Ринкове господарство як невід'ємний компонент товарного виробництва.
4. Сутність ринкової інфраструктури та її роль у розвитку підприємництва.
5. Особливості становлення ринкових відносин в Україні.
6. Розвиток підприємництва в контексті історичної еволюції.
7. Загальноекономічний зміст підприємництва.
8. Роль підприємницької діяльності у розвитку економіки.
9. Приватна власність як економічна основа розвитку підприємництва.
10. Економічні знання – запорука ефективної організації підприємницької діяльності.
11. Проблеми формування економічної культури.
12. Підприємець – центральна постать ринкової економіки.
13. Стан та проблеми реалізації правового статусу підприємця.
14. Економічна свобода – передумова створення власної справи.
15. Основні ознаки свободи господарювання.
16. Ділова творчість людини – головна рушійна сила підприємництва.
17. Проблеми формування правових передумов розвитку підприємництва в Україні.
18. Створення сприятливих економічних передумов – запорука розвитку підприємництва.
19. Проблеми та перспективи розвитку приватного підприємництва в Україні.
20. Виробниче підприємництво – найважливіший вид підприємницької діяльності.
21. Інноваційний розвиток підприємництва в Україні.
22. Основні форми коопераційних зв'язків у підприємстві.
23. Особливості страхування в аграрному бізнесі.
24. Страхувальний договір та його структура.
25. Основні види та характеристика конкурентних стратегій.

5. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні - розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні - демонстрація, ілюстрація; практичні - лабораторна робота, практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Основними є наступні методи контролю роботи студентів:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;
- залік.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

7.1. Денна форма

Максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни протягом семестру становить 100. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається на основі середнього балу поточної успішності протягом семестру за такою формулою:

$$ПК = \frac{100 \cdot САЗ}{5},$$

де ПК - значення підсумкової залікової оцінки за 100 - бальною шкалою;
100 - максимально можливе значення оцінки за 100 - бальною шкалою;
5 - максимальне значення оцінки за національною 4 - бальною шкалою;
САЗ - середнє арифметичне значення оцінок за результатами поточного контролю.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом опитування (усного, тестового, експрес-контролю та ін.), перевірки виконання тем самостійної роботи тощо.

Критерії поточного оцінювання студентів за національною шкалою подано у таблиці 7.1.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 ("відмінно")	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 ("добре")	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
3 ("задовільно")	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2 ("незадовільно")	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Залік виставляється студенту у його «Залікову книжку» з відміткою «зараховано» за умови, що він виконав усі види навчальної роботи, визначені

робочою навчальною програмою. Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до таблиці і заноситься в додаток до диплому фахівця.

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7.2. Заочна форма навчання

У зв'язку з тим, що для студентів заочної форми навчання співвідношення обсягу годин, відведених на аудиторні заняття та самостійну роботу, має значні відмінності від денної форми, відповідно є відмінності у розподілі балів та критеріїв оцінювання. За результатами поточного оцінювання (ПК) можна отримати максимально 30 балів і за результатами виконання тематичної самостійної роботи міжсесійний період (ТСР) - 70 балів. Для перерахунку результатів поточного оцінювання за національною чотирибальною шкалою у 30 - бальну шкалу використовується формула:

$$ПК = \frac{30 \cdot \text{CAЗ}}{5},$$

де CAЗ - середнє арифметичне значення результатів поточного контролю успішності студентів за національною чотирибальною шкалою.

Сума балів, отримана студентом за поточний контроль та за виконану тематичну самостійну роботу, є підсумковим показником його успішності з навчальної дисципліни.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів ставиться відмітка «зараховано» за умови, що він виконав усі види навчальної роботи, визначені робочою навчальною програмою.

8. Навчально-методичне забезпечення

Максим В.Л. Методичні рекомендації для виконання практичної та самостійної роботи з дисципліни «Основи підприємництва» для студентів факультету економіки та менеджменту за напрямом підготовки 073 «Менеджмент». Львів, 2022. 70 с.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність: навч. посіб. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2014. 304 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/pidpryemn_diyaln.pdf (дата звернення: 07.03.2022).
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор - Видавництво, 2016. 378 с. ISBN 978-617-7278-89-3. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/> (дата звернення: 01.03.2022).
3. Варналій З. С. Основи підприємницької діяльності. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/164-osnovi-pdprimnitsko-dyalnost-varnaly-zs.html> (дата звернення: 01.03.2022).
4. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання-Прес, 2006. 350 с.
5. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 02.03.2022).
7. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 304 с.
8. Економіка підприємства: навч. посіб. / Рижмань Д.І. та ін. Київ: Аграрна освіта, 2011. 531 с. ISBN 978-966-2007-35-0. URL: <https://nmcbook.com.ua/> (дата звернення: 01.02.2022).
9. Економіка підприємства: підручник / за ред. Л.Л. Ковальської, І.В. Кривов'язюка. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с
10. Економіка підприємства: теорія і практикум: навч. посіб. / Блонська В.І. та ін. ; за ред. Н.Г. Міценко, О.І. Яценко. Львів: "Магнолія 2006", 2008. 688с.
11. Ємець О. І. Основи підприємництва: навч. посіб. Івано-Франківськ: Лілея–НВ, 2012. 147 с.
12. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 728 с. ISBN 978-966-364-885-9. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Ivanilov_Oleksandr/Ekonomika_pidpryemstva.pdf (дата звернення: 01.03.2022).
13. Основи підприємництва: підруч. / Біляк Т.О. та ін. ; за ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 493 с. URL: https://mgu.edu.ua/docs/biblioteka/osnovi_pidp.pdf (дата звернення: 02.04.2022).
14. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І. М. Сотник, Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

15. Підприємництво : підручник / Панченко С. В. та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. 241 с. URL:<http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2426/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (дата звернення: 18.04.2022).

16. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 3, ст. 23 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text> (дата звернення: 18.04.2022).

17. Про підприємництво: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 14, ст.168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>. (дата звернення: 18.04.2022).

Допоміжна:

1. Благун І. Г. Сорока Р.С., Єлейко І.В. Фінанси: навч. посіб. Львів: “Магнолія-2006”, 2007. 314 с.

2. Кооперація в агробізнесі: навч. посіб. / Горбонос Ф.В. та ін. Львів: Львівський університет бізнесу та права, 2011. 360 с.

3. Косович, Б. І. Соціальне підприємництво в Україні: актуальні питання становлення. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 77–81.

4. Максим В., Чемерис В., Душка В., Березівський Я. Основні тенденції та перспективи розвитку виробництва свинини у світі. *Наук. Вісник ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького, Серія "Економічні науки"*. 2020, № 22 (96), 21-27. <https://doi.org/10.32718/nvlvet-e9604>

5. Максим В., Чемерис В., Душка В., Кузь М. Формування капіталу підприємств з виробництва продукції тваринництва в Україні. *Наук. Вісник ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького, Серія "Економічні науки"*. 2022, № 24 (100), 40-46. <https://doi.org/10.32718/nvlvet-e10007>.

6. Марченко В. М., Харитоненко Д. В. Сучасні тенденції розвитку малого підприємництва в Україні. *Економічний вісник НТУУ Київський політехнічний інститут*. 2021. №. 19. С. 82–88. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/225854/225632> (дата звернення: 09.03.2022).

7. Організація виробництва в аграрних формуваннях. навч. посіб. / Березівський П. С. та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2005, 560 с.

8. Основи підприємництва: навч. посіб. / Хопчан М.І., Цигилик І.І., Криховецька З.М., Паневник Т.М. Київ: Цент учбової літератури, 2007. 224 с.

9. Парти Г.О., Загородиш А.Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. Львів: ЛБІ НБУ, 2003. 265 с.

10. Пілевич Д. Державна підтримка розвитку малого бізнесу в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. №. 3. ч. 27. С. 110–122.

11. Фінанси підприємств: підруч. / Поддерогін А.М. та ін. ; за ред. А.М. Поддерогін. Київ: КНЕУ, 2004. 546 с.

12. Чемерис В.А., Душка В.І., Максим В.Л. Бізнес-модель розвитку сільських територій України. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2019, т. 5, №. 1, С. 154-176. DOI: 10.22004/AG.ECON.287152

13. Чемерис В., Душка В., Максим В., Папіжанський Б. Продуктивність праці у підприємствах галузі тваринництва України. *Наук. Вісник ЛНУВМБ ім.*

С.З. Гжицького, Серія "Економічні науки". 2022, № 24 (100), 47-53.
<https://doi.org/10.32718/nvlvet-e10008>.

14. Шевченко Л. С. Економіка підприємства: навч. посіб. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf (дата звернення: 01.03.2022).

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>